

24.04.2023

Asia/4

§ 248

V 10.5.2023, Valtuutettu Seija Muurisen aloite gerontologisista hoitajista terveysasemille

HEL 2022-014576 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Muurinen Seija Gerontologisia sairaanhoitajia terveysasemille
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 16.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seija Muurinen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki järjestää/hankkii lisäkoulutusta sairaanhoitajille gerontologisesta hoitotyöstä ja palkkaa terveysasemille gerontologisia sairaanhoitajia. Aloitteessa pidetään tärkeänä, että ikääntyvä väestö saa tarvitsemansa avohoitopalvelut terveysasemilta/terveys- ja hyvinvointikeskuksista oikea-aikaisesti ja asiantuntevan henkilöstön toteuttamana. Ikääntyvällä väestöllä on oikeus yhdenvertaisiin, tarpeidensa mukaisiin palveluihin muun väestön kanssa

Helsingin terveysasemilla ikääntymiseen liittyvää hoitotyön osaamista on jo vahvistettu nimeämällä jokaiselle terveysasemalle muistivastuuhoitajat ja lisäkoulutusta geriatrisesta hoitotyöstä on myös saatavilla. Kansallinen terveydenhuollon henkilöstön saatavuuden nopea heikentyminen ja korona-ajalta jäänyt hoito- ja palveluvelka kuormittavat edel-

24.04.2023

Asia/4

leen koko terveydenhuoltoa vaikuttaen negatiivisesti myös Helsingin terveydenhuollon henkilöstön saatavuuteen ja palkkaamiseen.

Helsingin terveysasemilla, jotka ovat osa terveys- ja hyvinvointikeskuk-
sia (THK), perusterveydenhuollon palveluja tarjoavat terveydenhuollon
ammattilaiset ovat koulutettuja asiantuntijoita kohtaamaan asiakkaat
kokonaisvaltaisesti koko elämänkaarensa aikana. THK-toimintamallin
toiminnan ydin on asiakkaiden tarpeeseen vastaaminen. Tämä toteutuu
hoidon ja palvelutarpeen arvioinnilla, jossa asiakkaat saavat tarvittaes-
sa yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin palvelut tarpeensa mukai-
sesti. Tarvittaessa asiakas voidaan ohjata esimerkiksi Helsingin kau-
pungin vanhuspalvelujen hoitopolun piiriin, jossa iäkkään asiakkaan
palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä asiakkaan ja
tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edun-
valvojan kanssa.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä van-
husneuvoston lausunnot. Vanhusneuvosto korostaa lausunnossaan
asian tärkeyttä. Päätösehdotus on sosiaali-, terveys- ja pelastuslauta-
kunnan lausunnon mukainen. Lausuntoon sisältyvät huomiot henkilös-
tön täydennyskoulutussarjasta ja hoitoonohjausmallin kokeilusta on
paikallaan ottaa huomioon sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toi-
minnan ja talouden suunnittelussa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupungin-
hallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 val-
tuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Muurinen Seija Gerontologisia sairaanhoita-
jia terveysasemille
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 16.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

24.04.2023

Asia/4

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 28.03.2023 § 57

HEL 2022-014576 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Seija Muurisen ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien gerontologiaa sairaanhoitajia terveysasemille:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki järjestää/hankkii lisäkoulutusta sairaanhoitajille gerontologisesta hoitotyöstä ja palkkaa terveysasemille gerontologiaa sairaanhoitajia. Aloitteessa pidetään tärkeänä, että ikääntyvä väestö saa tarvitsemansa avohoitopalvelut terveysasemilta/terveys- ja hyvinvointikeskuksista oikea-aikaisesti ja asiantuntevan henkilöstön toteuttamana. Ikääntyvällä väestöllä on oikeus yhdenvertaisiin, tarpeidensa mukaisiin palveluihin muun väestön kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin terveysasemilla ikääntymiseen liittyvää hoitotyön osaamista on jo vahvistettu nimeämällä jokaiselle terveysasemalle muistivastuuhoitajat ja lisäkoulutusta geriatrisesta hoitotyöstä on myös jo saatavilla. Kansallinen terveydenhuollon henkilöstön saatavuuden nopea heikentyminen ja korona-ajalta jäänyt hoito- ja palveluvelka kuormittavat edelleen koko terveydenhuoltoa vaikuttaen negatiivisesti myös Helsingin terveydenhuollon henkilöstön saatavuuteen ja palkkaamiseen.

Suomen sairaanhoitajakoulutuksen tutkinto sisältää ydinosaamisen opintoja, jotka kattavat tutkinnon pakolliset osaamisvaatimukset (180 opintopistettä) sekä täydentävät opinnot (30 opintopistettä). Täydentävän osaamisen opinnoissa voi syventää, että laajentaa osaamistaan, esimerkiksi gerontologiseen hoitotyöhön. Monipuolisen ja syvemmän gerontologisen hoitotyön osaamisen saavuttamiseksi opintojen tulee käsitellä laaja-alaisesti ikääntymistä ja sen erilaisia ilmiöitä. Tämänhetkissä gerontologisen hoitotyön opintojaksojen sisällöissä ja laajuuksissa on vaihtelua eri oppilaitoksissa.

Helsingin terveysasemilla, jotka ovat osa terveys- ja hyvinvointikeskuksia (THK), perusterveydenhuollonpalveluja tarjoavat terveydenhuollon ammattilaiset ovat koulutettuja asiantuntijoita kohtaamaan asiakkaat kokonaisvaltaisesti koko elämänkaarensa aikana. THK-toimintamallin toiminnan ydin on asiakkaiden tarpeeseen vastaaminen. Tämä toteutuu hoidon ja palvelutarpeen arvioinnilla, jossa asiakkaat saavat tarvittaessa yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin palvelut tarpeensa mukaisesti. Tarvittaessa asiakas voidaan ohjata esimerkiksi Helsingin kau-

24.04.2023

Asia/4

pungin vanhuspalvelujen hoitopolun piiriin, jossa iäkkään asiakkaan palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osaamisen kehittämisen painopisteet ovat johdon linjaamia osaamisalueita, joiden jatkuva kehittäminen on keskeistä muuttuvassa toimintaympäristössä. Osaamisen kehittämisen yksikkö laatii painopisteiden ja palvelukokonaisuuksien tarpeiden pohjalta osaamisen kehittämisen suunnitelman lisäksi toimialan yhteisen täydennyskoulutussuunnitelman vuosittain. Vuoden 2023 toimialan yhteisessä täydennyskoulutussuunnitelmassa ammatillisessa osaamisessa keskitytään erityisesti seuraaviin teemoihin: hoito- ja asiakastyön taidot, asiakas- ja potilasturvallisuus, palvelutarpeiden arviointi ja palveluohjaus, digitaidot sekä kielitaito ja kielitietoisuus. Koulutuksissa on erikseen tarjolla muun muassa muistiseminaari ja verkkokoulutus, ravitsemuskoulutusta ja diabetesosaamista työntekijöille. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut vastaavat laaja-alaisesti erilaisista ikääntyneiden palveluista Helsingissä ja pääasiakasryhmä ovat ikääntyneet helsinkiläiset, joten gerontologinen koulutus toimialalla painottuu sinne.

Terveys- ja hyvinvointikeskusten ikääntyneiden hoidosta kiinnostuneille sairaanhoitajille ja terveydenhoitajille on jatkossa syytä järjestää täydennyskoulutussarja gerontologisesta sairaanhoidosta. Joillakin alueilla, jossa iäkäs väestö painottuu erityisesti, olisi myös hyvä kokeilla mallia, jossa tehtävään koulutetun henkilöstön vastaanotolle ohjataan erityisesti iäkkäitä monisairaita, joilla on haasteita hoitonsa hallitsemisessa (esim. lääkitys, muisti, aliravitsemuksen ja kaatumisten riski yms.).

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveydenhuollon ammattilaisten osaamisella on suora vaikutus potilaiden saamaan hoidon laatuun, potilasturvallisuuteen ja hoidon vaikuttavuuteen. Lisäksi sillä on vaikutusta myös hoitoon pääsyyn, toiminnan sujuvuuteen, asiakaslähtöisyyteen ja hoidon kokonaiskustannuksiin. Keskeisimmät terveydenhuollon ammattilaisen osaamisvaatimusten osa-alueet avoterveydenhuollon toiminnassa ovat kliininen hoitotyö, lääkehoito, ohjausosaamiseen, päätöksentekokyky ja terveyden edistäminen. Varhainen sairauksiin puuttuminen ja työikäisten terveyden parantaminen parantaa aikanaan myös väijäämättä ikääntyvien terveyttä.”

Käsittely

28.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

24.04.2023

Asia/4

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -väliotsikkoa omaksi kappaleekseen: "Terveys- ja hyvinvointikeskusten ikääntyneiden hoidosta kiinnostuneille sairaanhoitajille ja terveydenhoitajille on jatkossa syytä järjestää täydenniskoulutussarja gerontologisesta sairaanhoidosta. Joillakin alueilla, jossa iäkäs väestö painottuu erityisesti, olisi myös hyvä kokeilla mallia, jossa tehtävään koulutetun henkilöstön vastaanotolle ohjataan erityisesti iäkkäitä monisairaita, joilla on haasteita hoitonsa hallitsemisessa (esim. lääkitys, muisti, aliravitsemuksen ja kaatumisten riski yms.)."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi
Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi